

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIUS**

PAŽYMA

**DĖL 2020 M. RUGPJŪČIO 18 D. TRANSLIUOTOS LAIDOS „AŠ IKONA“,
KURIOJE DALYVAVO ARŪNAS VALINSKAS IR VYTAUTAS KERNAGIS**

2020 m. lapkričio 4 d. Nr. 3-115 (1.2)

Vilnius

1. Vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. rugpjūčio 13 d. reklamos gaudyklėje gavo pranešimą (reg. Nr. 1-2448(7.9) dėl 2020 m. rugpjūčio 18 d. planuojamos transliuoti laidos tinklalapyje www.delfi.lt „Aš ikona“¹, kurioje dalyvaus Arūnas Valinskas ir Vytautas Kernagis. Pranešime nurodoma *„Vytautas Kernagis ir Arūnas Valinskas yra vienmandačių apygardų kandidatai, tačiau jų pasidalintas interviu nėra pažymėtas kaip politinė reklama“*.

2. 2020 m. rugsėjo 1 d. VRK gautas dar vienas pranešimas (reg. Nr. 1-2853(7.9) dėl pirmiau minėtos laidos „Aš ikona“. Pranešime pateikiama informacija: *„Laidoje dalyvauja du TS-LKD kandidatai Seimo rinkimuose – V. Kernagis ir A. Valinskas. <...> o pati laida nėra pažymėta kaip politinė reklama“*.

3. 2020 m. rugpjūčio 20 d. ir 2020 m. rugsėjo 3 d. VRK posėdžių metu nuspręsta pirmiau minėtus pranešimus pavesti tirti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

4. VRK 2020 m. rugsėjo 2 d. išsiuntė paklausimus kandidatams Arūnui Valinskiui (reg. Nr. 2-1175(7.9), Vytautui Kernagiui (reg. Nr. 2-1176(7.9), UAB „Delfi“ (reg. Nr. 2-1174(7.9) ir 2020 m. rugsėjo 11 d. Visuomenės informavimo etikos komisijai (toliau – VIEK) (reg. Nr. 2-1238(7.9).

5. 2020 m. rugsėjo 2 d. VRK gautas Vytauto Kernagio atsakymas (reg. Nr. 1-2928(7.9), kuriame nurodoma: *„Laidoje „Aš Ikona“ dalyvavau redakcijos kvietimu. Už laidos transliavimą nieko nebuvo mokėta. Mano žiniomis, laida – nepolitinė, į ją buvau kviestas kalbėti tema: garsių tėvų vaikai, turintys tuos pačius vardus ir pavardes. Laidos temą parinko redakcija. Temą žinojau, kai buvau kviečiamas dalyvauti, todėl sutikau dalyvauti laidoje. Klausimų iš anksto nežinojau, jie su manimi nebuvo derinti“*.

6. 2020 m. rugsėjo 8 d. VRK gautas Arūno Valinsko atsakymas (reg. Nr. 1-3076(7.9), kuriame pateikiama informacija: *„Laidoje „Aš - Ikona“ buvau pakviestas dalyvauti vieno iš jos rengėjų iš „Delfi“ redakcijos <...>. Ne, su mano dalyvavimu laidoje nėra susiję jokie finansai.“*

---

¹ <https://www.delfi.lt/video/laidos/as-ikona/as-ikona-vytautas-kernagis-ir-arunas-valinskas-kaip-jiems-sekasi-gyventi-su-tokiais-garsiais-vardais.d?id=85028495>

Tiek kvietimas, tiek sutikimas dalyvauti buvo visiškai neatlygintini. Laidos tema nebuvo susijusi su politika ar artėjančiais rinkimais, tai buvo pokalbis apie šeimą, vaikų santykį su žymiais tėvais, auklėjimo įtaką. Tikriausiai todėl laidos rengėjai nusprendė laidos nežymėti kaip politinės reklamos, tačiau priimtas sprendimas nebuvo niekaip derinamas su laidos dalyviais. Bendra laidos tema buvo parinkta jos rengėjų, apie ją pranešta iš anksto, tačiau konkretūs klausimai man nebuvo žinomi“.

7. 2020 m. rugsėjo 8 d. VRK gautas UAB „Delfi“ atsakymas (reg. Nr. 1-3098(7.9), kuriame nurodoma: *„Laidoje apskritai nekalbama apie rinkimus. Vienintelė tam tikra išimtis – Arūnas Valinskas į klausimą kuo šiuo metu užsiima pamini, kad yra neįvardyto Seimo nario padėjėjas ir kandidatas į Seimo narius (bet nenurodo nei rinkimų apygardos, nei iškėlusios politinės partijos). Vytautas Kernagis nemini, kad yra kandidatas, bet atsakydamas į klausimą vieną kartą pasako, kad yra Seimo narys, Kultūros komiteto narys (neminėdamas politinės partijos ar Seimo frakcijos). Nei vienas iš jų nekalba apie rinkimus, apie kandidatus, apie politines partijas, apie programas, apie bendražygius ar konkurentus / oponentus, apie balsavimą, apie vietą sąraše ar vienmandatę rinkimų apygardą. Nei vienas iš jų neagituoja balsuoti už save arba kažkokį kitą asmenį, arba už kažkokią politinę partiją ar pan. Visa tai reiškia, kad laida negali būti vertinama kaip politinė reklama, nes neatitinka politinės reklamos apibrėžimo <...>. Arūnas Valinskas ir Vytautas Kernagis laidoje „Aš ikona“ dalyvavo laidos vedėjų iniciatyva. Taip pat planavome kviesti Vytautą Rumšą jaunesnįjį, Ingą Paksaitę – Stumbrienę, Karoliną Meschino, Gediminą Storpirstį. Deja, šie žmonės negalėjo, tad pakvietėme Arūną Valinską ir Vytautą Kernagį – jie yra vieni žinomiausių tėvų sūnūs. Ši situacija yra absoliutus sutapimas, kadangi specialiai apie tai nebuvo galvota ir organizatoriai nepateikė jokių klausimų apie rinkimus. Mokėta nebuvo, kadangi mūsų laidoje apskritai niekam nėra mokama – neįmanoma nusipirkti laidos dalyvio kėdės. Laida nebuvo pažymėta, kadangi minėtieji žmonės nebuvo tokiu tikslu reklamuojami, kadangi buvo kalbėta vien apie asmeninius dalykus, kurie visiškai nesusiję su politika. Kalbėta apie žinomus tėvus, jų gyvenimą, o ne ateitį ir ką jie planuoja veikti toliau. <...> Taip, šiuo metu laidos svečio vietą siūlome Giedriui Drukteiniiui ir Aušrai Maldeikienei kalbėti apie skirtingas temas. Laidos temą pasirinkome mes, kaip autoriai. Pašnekovams laidos klausimai iš anksto nebuvo nei siunčiami, nei apie juos buvo kalbėta. Iš anksto buvo kalbėta tik su Arūnu Valinsku apie jo sūnų, kad laidos vedėja būtų susipažinusi su šio žmogaus vaikystės istorija“.*

8. 2020 m. spalio 14 d. VRK gautas VIEK atsakymas (reg. Nr. 1-4675(7.9), kuriame nurodoma: *„Susipažinusi su laida „Aš ikona“ (delfi.lt, 2020-08-18), Komisija atkreipė dėmesį, jog šioje programoje buvo akcentuojama viena politinė partija, o abu kalbinami asmenys kandidatavo į Seimą tos pačios politinės partijos sąrašuose. Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija bendru sutarimu išreiškė nuomonę, jog ši programa laikytina paslėpta politine reklama“.*

9. Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės (toliau – PKFFK) įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje politinė reklama apibūdinama kaip *politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.*

10. PKFFK įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 2 punkte nustatyta, kad *politine reklama nelaikomi politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą.* To paties straipsnio 3 punkte nustatyta, kad politine reklama nelaikomi *politinės kampanijos laikotarpiu per visuomenės informavimo priemones neatlygintinai, laikantis objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų skleidžiama informacija apie rinkimų programas.*

11. 2020 m. gegužės 13 d. VRK nario sprendimu Nr. PK1-2020LRS-S42 Vytautas Kernagis registruotas Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatu Pašilaičių rinkimų apygardoje Nr. 13.

12. 2020 m. birželio 2 d. VRK nario sprendimu Nr. PK1-2020LRS-S107 Arūnas Valinskas registruotas Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatu Tauragės rinkimų apygardoje Nr. 34.

13. 2020 m. rugpjūčio 18 d. transliuota laida „Aš ikona“ trunka kiek daugiau nei vieną valandą.

14. Laidos vedėja pirmiausia pristato laidos temą „Garsių tėvų vaikai“, taip pat nurodo, kad laidoje bus kalbama apie tai, kaip jaučiasi garsių tėvų vaikai, apie prisiminimus iš vaikystės bei apie tai, kaip jaučiasi šiandien „*Daug prisiminimų ir dabarties, labai įdomu sužinoti ką jūs veikiate, pažinti jus*“. Laidos vedėja teiraujasi pašnekovų nuomonės, ar jų tėvai buvo teisūs suteikdami jiems tokius pačius vardus kaip ir jų tėvų.

15. Vedėja taip pat teiraujasi apie pašnekovų darbinę veiklą. „*Abiejų tėčiai menininkai, abiejų iš šou pasaulio. Jūs gi abu esate kitoj srity. Kokioj prisistatykit arba vėliau apkalbėsime, bet ne scenoje, ne šou pasaulyje, ne mene, tiesa? Ir kodėl?*“. V. Kernagis atsako: „*Šiaip esu IT mokslus baigęs. <...> Visada man ta kultūra buvo artima, kadangi aš užaugau užkulisiuose, teatro, scenos užkulisiuose. <...> Prieš 12 metų, kai tėvukas išėjo, mes su šeima įkūrėm V. Kernagio fondą. Ir tada buvo labai daug su kultūra susijusių reikalų, kurie tęsiasi net iki šiol. Ir man yra labai smagu tame būti*“. Pokalbio metu V. Kernagis užsimena ir apie darbą Seime, ir ryšį su kultūra. „*Dabar galbūt*

pasikeitė mano veiklos sritis. Yra tas pasukimas į politiką, bet vėlgi tai susiję su kultūra ir tam pačiam Seime, pusės rankų pirštų užtenka suskaičiuoti žmones, kuriems išvis ta kultūra yra ne tai, kad įdomi, bet kurie aplamai supranta kas ta kultūra gali būti. Tai aš kažkaip labai stipriai sieju savo veiklą su kultūra“. Vedėja teiraujasi apie V. Kernagio tėvo ryšį su politika ir kodėl jis pats pasirinko kitokią darbinę sritį. *„Kad jau žodį politika paminėjot, tai paklausiu, Vytautai, Jūsų tėčiui kažkada buvo pasiūlyta ir spėju ne kartą. Tai jis nusijuokė. <...> O tai kodėl jūsų obuolys taip toli nuo pagrindinės obels nuriedėjo?“.* V. Kernagis atsako: *„Aš nesakyčiau, kad labai toli. <...> Aš kartais užsidedu kostiumą, kartais ne kostiumą. Aš toks gan laisvas Seimo narys“.* V. Kernagis laidoje atskleidžia savo požiūrį į politiką. *„Aš atėjau tuo metu iš visuomeninės veiklos prieš tuos penkerius metus ir aš tą politiką matau kaip visuomeninę veiklą. Kaip tam tikrą tarnystę, kaip tam tikrą ėjimą į žmones. Ir galbūt skirtingai negu Lietuvoje pasakius „politika“ iškart kas žmonėms į galvą ateina. <...> aš matau kaip visuomeninę veiklą, su tam tikru mandatu, su tam tikrais įsipareigojimais ir su tam tikromis atsakomybėmis“.*

16. Laidos vedėja A. Valinsko pasiteirauja apie sceną. A. Valinskas atsako: *„Vieną kartą yra tekę, pavyzdžiui, kai aš dar tarnavau kariuomenėje, mane pakvietė viena mokykla tiesiog pasidalinti savo patirtimi. <...> Mane pasikvietė papasakoti, aš tuomet buvau baigęs plaukti nacionalinėje ekspedicijoje“.*

17. Laidos metu V. Kernagis apibūdina, kaip jaučiasi būdamas garsaus tėvo sūnumi. *„Man atrodo, kad tai visų pirma yra tam tikras įpareigojimas. Nu vis tiek tu jį jauti, nes jei kažką prisikreti, tai supranti, kad ne tik sau gėdą užtrauki, bet ir dar kažkam“.* A. Valinskas nurodo, kad jis tokios didelės atsakomybės nejaučia: *„Šiaip manau, kad man būtų sunku perspjauti tėtį, nes jis, pavyzdžiui, už tą patį melagingą pranešimą apie viešbučio užminavimą, yra vežęs 15 tūkstančių baudą priekaboje“.*

18. Laidos vedėja teiraujasi, ar pašnekovai yra pasinaudoję privilegijomis būdami garsių tėvų vaikais. V. Kernagis atsako: *„Ne, aš manau nesu tuo pasinaudojęs. Jei kažkas matydamas parašyta „Vytautas Kernagis“, jam kyla kažkokios mintys, prisiminimai ir tapatinti pradeda pats žmogus, tai čia yra to žmogaus veiksmas. <...> Galiu prisipažinti, kad pats nesu naudojėsis, nebuvo poreikio“.* Laidos vedėja pasiteirauja apie baudų mokėjimą, ar visas baudas teko mokėti, V. Kernagis atsako: *„Jo, žinokit, iš tėvo esu tą perėmęs. Sustabdė, sakai kaltas, žinau, bauskit. <...> Man atrodo, kad tai negarbinga, žema tuo naudotis“.* A. Valinskas taip pat pasidalija savo patirtimi: *„Reikia skirti subjektas, objektas ir naudojimasis, ir kitų žmonių nuomonė, kaip jie pakeičia savo vertinimą, kai jie žiūri į tave. Tu tam įtakos gali turėti tik tiek kaip tu pats elgiesi su tuo faktu, kai matai, kad tas žmogus tave vertina kitaip, nes jis žino kas tu toks. Kokį tu tada atgalinį ryšį turi. Jeigu tu tada parodai, kad tu pats savęs taip nevertini, kaip tave vertina tas žmogus, tiesiog elgiesi taip kaip elgtųsi bet kuris kitas žmogus, tuomet viskas tuo pasibaigia“.* A. Valinskas

taip pat pažymi, kad niekada nėra pasinaudojęs žinoma pavarde: „*Aš niekada nesu daręs tokių dalykų, kaip, kad jeigu esi kokioj situacijoje, tu sakai „Ar jūs žinot, kas aš toks? Pažiūrėkit, pažiūrėkit kokia ten pavardė“.*

19. A. Valinskas laidoje „Aš ikona“ pasakoja ir apie tėvo ugdymo metodus, kurie ne visada būdavo naudingi. „*Jis buvo griežtas tėtis. <...> Ir dabar galbūt kažkur giliai vietomis pritrūksta pasitikėjimo, kad atrodo, kažką vis tiek negerai padarysi ar nepakankamai tobulai. Reikia laiko ir tokio atsitraukimo, situacijos pamatymo iš šono, kad galėtum pasakyti, kad tobulybė neegzistuoja. <...> Mano nuomone tai yra neveiksminga, tai yra kontraproduktyvu“.*

20. V. Kernagis taip pat pasakoja apie tėčio auklėjimo metodus. „*Mes su juo labai daug kalbėdavomės. Jis duodavo labai daug laisvės pačiam pasirinkt. Jis sakydavo „Tu gali daryt taip kaip tu nori“, bet, kai tu padarai penktą kartą taip kaip nori ir supranti, kad pro šalį prašovei, tai tu pradedi girdėti tuos argumentus, kodėl galima kažkaip kitaip“.* V. Kernagis taip pat nurodo, kad tėtis jį išmokė tam tikrų vertybių. „*Pagrindinė mūsų auklėjimo ašis buvo žodžio laikymasis ir aš manau, kas šiaip Vytautą Kernagį pažinojo, tai žinojo, kad su juo sutarus, jis tai tikrai padarys. <...> jeigu tu nesilaikai savo duoto žodžio, tai yra negerai. Tas yra įskiepyta ir tai yra labai svarbu, nes aplink tai labai daug kas sukasi, su tavim galima sutart, tu esi patikimas, tu niekur nepabėgsi“.* V. Kernagis pažymi, kad su tėčiu turėjo itin artimą ryšį. „*Jis žinodavo daug daugiau dalykų nei patys artimiausi mano draugai. Apie mane, mano išgyvenimus, mano sprendimus. <...> Buvo be galo daug bendravimo. Jis buvo mano pats geriausias draugas“.*

21. Laidos vedėja taip pat teiraujasi V. Kernagio apie šeimos reikalų valdymą. „*Jūsų mama, dalindamasi prisiminimais prieš laidą pasakė, kad jūs, Vytautai, buvote šeimos reikalų generatorius, būtent dėl tėčio veiklos ir dėl jo dažno nebuvimo namie, jūs labai anksti perėmėte šeimos reikalus. <...> Ji tai labai vertina, gali būti, kad jūs buvote priverstas anksti subręsti?“.* V. Kernagis atsako: „*Tai buvo ant tiek natūralu, kad aš to nepastebėjau. Gal, kai jis išėjo, kai atsirado fondas, tada taip, aš labai daug ką perėmiau. Tada iš viso buvo labai sunkūs lūžio metai“.* Laidos vedėja taip pat pagiria V. Kernagį, pacituodama jo mamos žodžius: „*Apie tai jūsų mama irgi labai gražiai pasakė. Mano ji, kad Vytautas Kernagis sunkiai patikėtų ką jūs po jo iškeliamo anapilin padarėte. Tai buvo didelis darbas su archyvais, tiesa?“.* V. Kernagis atsako: „*Ir su archyvais, ir emociškai buvo labai sunku. Nes reikėjo peržiūrėti vaizdo įrašus, peržiūrėti interviu“.*

22. Nuo laidos 39 min. vedėja dar kartą nurodo V. Kernagio veiklas. „*Taigi, jūs rūpindavotės tais archyvais, jūs įsteigė V. Kernagio fondą, jūs esate Seimo narys, jūs esate Kultūros komiteto narys. Kuo dar esate užaugęs?“.* V. Kernagis atsako: „*Pastaruosius keturis metus esu tai kas esu Seime. O ką mes namuose pasišnekam, sugalvojam, tai daugiau organizuoja mano žmona“.*

23. Laidoje vedėja taip pat teiraujasi A. Valinsko apie jo veiklą. „*O jūsų, Arūnai, kokia veikla? Dar žiūrovams pasakysiu, kad po Anglijos, dar buvo Japonijos studijos. Bet po to grįžęs į*

Lietuvą dar kitus mokslus pabaigė“. A. Valinskas, atsakydamas į klausimą, pažymi, kad yra kandidatas į Seimą. *„Dabar baiginėju kitus mokslus, o grįžęs iš užsienio karinius greitus mokslus pabaigiau ir likau kariuomenėj keturis metus. <...> O šiuo metu esu Seimo nario patarėjas, Vilniaus miesto tarybos narys ir kandidatas į Seimą“.* Tada vedėja teiraujasi apie ankstesnius A. Valinsko žodžius, kad jis neplanuoja eiti nei šou pasaulį, nei į politiką. A. Valinskas atsako: *„Politika per visą istoriją turėjo tam tikrų šou elementų, į kokią santvarką bepažiūrėsi, nes jeigu žiūri į demokratiją ar tam tikras respublikas, Romoje oratorystė buvo laikoma pakankamai aukšta meno forma. <...> Diktatūrose, mes jas vertinam kaip visiškas demokratijos antitezes ir sakom, kad ten jiems nereikia įtikinėti per rinkimus savo gyventojų, tai ten šou elementų nėra, ten yra tvirtas kumštis. Bet niekas nerengia ištaingesnių karinių paradų su visokiais šou elementais, nei tos pačios diktatūros. Na čia vėlgi galbūt toks šaržas, bet politika kur pažiūrėsi, ji turi daugiau mažiau šou elementų, gebėjimų įtikinti žmogų, su juo šnekėtis, nebūti nuobodžiam“.*

24. Nuo laidos 43 min. A. Valinskas pateikia savo požiūrį ir santykį su politika. *„Bet studijavau tuo pačiu politiką, tai vėlgi nuo to niekada nepabėgau. <...> Politika iš esmės yra vertinama kaip blogis. Kai žmonės išgirsta žodis politikas, tai vagis ir viskas jiems aišku <...> Galbūt ir mano ankstesniuose žodžiuose buvo kartėlio, kuris nebuvo grįstas patirtim. Tai buvo toks jaunatviškas entuziazmas, čia politikai, tai čia seniai visi susirinkę, nesupranta ką daro. Bet ilgainiui tu gyveni ir supranti, kad nuo politikos tu nepabėgsi ir politika yra neišvengiama. Ir visi gyvena kažkokioj santvarkoj. <...> Žmogus, kuris geba gyvent ne visuomenėj ir ne politinėj santvarkoj, jis yra arba gyvulys arba Dievas“.* A. Valinskas pažymi, kad žmogus gali užimti vieną iš trijų pozicijų *„Arba tu esi visiškai pasyvus dalyvis ir tu leidi viską spręsti už save kitiems. <...> Antras dėmuo, tu gali būti tam tikras dalyvis, domėtis, būti pilietiškai aktyvus, eiti į rinkimus ir tai yra geras dalykas. Ir trečias dėmuo tu jau gali pats bandyti eiti ir bent kažkiek timplėti tą politinę sferą į vieną ar kitą pusę“.*

25. Nuo laidos 53 min. A. Valinskas kalba apie dukros auklėjimą. *„Be abejo, jau tas auklėjimas vyksta. <...> Kai kuriuose atvejuose tas toks šnekėjimas iš autoriteto pozicijos, vaikui jis nėra veiksmingas. <...> Jeigu vaikas ateina pas mus ir bando bendrauti, tai mes ir turim parodyti, kad toks bendravimas turi prasmę, nes jeigu mes jį atmušim, mes parodysim vaikui, kad reikia tylėt ir tėvai užsiėmę rimtais dalykais“.* V. Kernagis taip pat nurodo, kokiais auklėjimo principais jis vadovaujasi: *„Visų pirma vaikas turi būti laimingas. Ar jis bus šaltkalvis, ar rašytojas, ar lakūnas. <...> Mano nuomone, svarbiausia yra tas laikas, kurį tu praleidi su vaiku. <...> Man labai norėtųsi, kad tarp manęs ir vaikų būtų tas draugiškas ryšys“.*

26. Laida užbaigiama vedėjos klausimu, ar savo vaikus pavadintų senelių garbei. Tiek A. Valinskas, tiek V. Kernagis nurodo: *„Manau, kad to užtenka. <...> Natūraliai nematau tame prasmės“.*

27. 2020 m. rugpjūčio 18 d. transliuotoje laidoje „Aš ikona“ buvo kalbinami du kandidatai į Lietuvos Respublikos Seimą, tai yra Arūnas Valinskas ir Vytautas Kernagis. Pažymėtina, kad šiuos kandidatus kelia ta pati partija – TS-LKD. VRK duomenimis, ankstesnėse laidose „Aš ikona“ kiti kandidatai į Lietuvos Respublikos Seimo narius nebuvo kalbinti.

28. Pirmiau minėtoje laidoje tiek apie A. Valinską, tiek apie A. Kernagį formuojamas teigiamas įspūdis. Laidos vedėja ne kartą pažymi jų pasiekimus, pavyzdžiui, įvardija užsienyje pabaigtus universitetus, įkurtą labdaros fondą.

29. Pašnekovai laidos metu taip pat nurodo einamas pareigas Seime. A. Valinskas pažymi, kad yra kandidatas į Lietuvos Respublikos Seimą. V. Kernagis nurodo, kad jo darbas Seime susijęs su kultūra ir kad žmonių, besidominčių kultūra, itin trūksta Seime.

30. Tiek A. Valinskas, tiek V. Kernagis laidos metu atskleidžia savo požiūrį į politiką. Pašnekovai nurodo, kad politiką supranta kaip visuomeninę veiklą, kaip tarnavimą visuomenei ir kad žmonės dažnai neteisingai vertina politiką kaip blogybę.

31. Abu pašnekovai laidos metu turi galimybę pasisakyti apie vertybes. Pavyzdžiui, tiek A. Valinskas, tiek V. Kernagis nurodo, kad yra sąžiningi ir niekada nėra pasinaudoję žinoma pavarde, kadangi tai negarbinga. Priešingai, V. Kernagis pažymi, kad iš tėvo išmoko visada prisimti atsakomybę už padarytus veiksmus. V. Kernagis nurodo, kad tėvas jam įskiepijo atsakingumo, kad žodžio laikymasis jo šeimoje yra viena pagrindinių vertybių. Laidoje kalbama ir apie pašnekovų santykius su šeimomis, nurodoma, kad V. Kernagis buvo ypač artimas su savo tėvu, A. Valinskas atvirauja apie jausmus vaikystėje bei paauglystėje. Taip pat laidoje pašnekovai pasisako apie tai, kaip stengiasi auklėti savo vaikus, abu pašnekovai nurodo, kad itin svarbu bendrauti su vaiku, išklausti jį.

32. Pažymėtina ir tai, kad tiek A. Valinskas, tiek V. Kernagis kandidatais į Lietuvos Respublikos Seimo narius buvo registruoti gerokai ankščiau nei buvo transliuota laida „Aš ikona“. Vertintina, kad pirmiau minėtoje laidoje A. Valinskas ir V. Kernagis, pasakodami apie savo gyvenimą, jausmus ir veiklas, galėjo atskleisti savo teigiamas savybes, požiūrį ir vertybes. Nors laidoje nebuvo tiesiogiai agituojama, tačiau vienos partijos kandidatų dalyvavimas laidoje laikytinas asmenų propagavimu, taip pat vienos partijos kandidatų dalyvavimas laidoje pažeidžia kandidatų lygiateisiškumo principą, kadangi nebuvo sudarytos sąlygos visiems norintiems kandidatams pasisakyti.

33. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į VIEK nuomonę, laida laikytina politine reklama.

34. Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama turi būti pažymėta nurodant lėšų šaltinį ir aiškiai atskirta nuo kitos skleidžiamos informacijos.*

35. Įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama, nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama*. Laida nebuvo pažymėta kaip politinė reklama. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 92 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatyme, rinkimų įstatymuose ir Lietuvos Respublikos referendumo įstatyme nustatytų politinės reklamos skleidimo reikalavimų nesilaikymas užtraukia baudą viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų vadovams arba kitiems už viešosios informacijos skleidimą ar visuomenės informavimo priemonės turinį atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų*.

Dėl politinės kampanijos išlaidų

36. Pagal Įstatymo 14 straipsnio 4 dalies 1 punktą, *politinės kampanijos išlaidomis pripažįstamos politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos laikotarpiu turėtos išlaidos ir prisiimti įsipareigojimai, skirti politinei reklamai ar kitai agitacinei medžiagai gaminti ar platinti bet kokiomis visuomenės informavimo priemonėmis ar bet koku kitu viešu būdu*. Pagal Įstatymo 2 straipsnio 10 dalį, *politinės kampanijos finansavimo ataskaita – dokumentas, kuriame savarankiškas politinės kampanijos dalyvis nurodo politinei kampanijai gautas aukas ar jų sumas pagal aukotojų grupes, kitas politinei kampanijai panaudotas lėšas, aukotojus (pateikia aukotojų sąrašą) bei turėtas išlaidas ir prisiimtus įsipareigojimus (pagal išlaidų grupes)*. Įstatymo 17 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad visos politinės kampanijos pajamos, išlaidos ar prisiimti finansiniai įsipareigojimai registruojami Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje, to paties straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nurodomos visos politinės kampanijos pajamos ir išlaidos bei prisiimti įsipareigojimai (pagal išlaidų grupes).

37. Pagal Įstatymo 16 straipsnio 4 dalį *politinės kampanijos laikotarpiu iki rinkimų ar referendumo galutinių rezultatų paskelbimo viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai politinę reklamą gali skleisti tik pagal visiems politinės kampanijos dalyviams vienodus įkainius ir sąlygas, pateiktus Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip likus 30 dienų iki rinkimų ar referendumo dienos*. *Viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų pateiktus politinės reklamos įkainius ir sąlygas Vyriausioji rinkimų komisija nedelsdama paskelbia savo interneto svetainėje*. *Paskelbti politinės kampanijos laikotarpiu taikytini politinės reklamos įkainiai ir sąlygos negali būti keičiami prasidėjus politinei kampanijai*. *Ne vėliau kaip iki politinės kampanijos laikotarpio pradžios politinei reklamai taikytini įkainiai ir sąlygos gali būti keičiami Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka*.

38. UAB „Delfi“ nepateikė informacijos, kiek pirmiau minėta laida būtų kainavusi politinės reklamos skleidimo įkainiais, tačiau pagal viešai skelbiamus televizijos kanalo „Delfi TV“

įkainius² kandidato dalyvavimas specialioje laidoje kainuoja 1 210 Eur su PVM. Atsižvelgiant į tai, kad laidoje dalyvavo du kandidatai, politinės reklamos išlaidos turėtų būti padalintos po lygiai, t. y. po 605 Eur kiekvienam kandidatui.

39. Pagal Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio užpildymo ir pateikimo tvarkos aprašo (patvirtinto VRK 2016 m. gegužės 18 d. sprendimu Nr. Sp-51) 30 punktą, Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis nenurodė politinės reklamos (ar jos dalies), papildė dalyvio ataskaitą dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių, nurodydama joje Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintą politinę reklamą, kurios politinės kampanijos dalyvis nenurodė šioje ataskaitoje. Pagal to paties aprašo 58 punktą, Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis žiniaraštyje nenurodė politinės kampanijos pajamų ar išlaidų (ar jų dalies), arba pripažinusi, kad politinės kampanijos dalyviui buvo perduoti daiktai, suteiktos paslaugos laikytini politinės kampanijos pajamomis ar išlaidomis, papildė žiniaraštį, jame nurodydama Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintą politinės kampanijos pajamas ar išlaidas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Pripažinti Arūno Valinsko ir Vytauto Kernagio politinė reklama 2020 m. rugpjūčio 18 d. transliuotą laidą „Aš ikona“.

2. Pripažinti 2020 m. rugpjūčio 18 d. transliuotą laidą „Aš ikona“ paslėpta politinė reklama.

3. Pripažinti 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų Arūno Valinsko ir Vytauto Kernagio politinės kampanijos išlaidomis nustatytą politinės reklamos kainą (po 605 Eur).

4. Pavesti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui papildyti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidato Arūno Valinsko Tauragės rinkimų apygardoje Nr. 34 ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidato Vytauto Kernagio Pašilaičių rinkimų apygardoje Nr. 13 rinkimų politinės kampanijos ataskaitas ir politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščius šio sprendimo 3 punkte nurodytomis išlaidomis.

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

Vyriausioji specialistė
Prokofijovienė

Sandra

² <https://www.vrk.lt/politines-reklamos-ikainiai-ir-salygos-2020-sei?srcUrl=reklamIkainiai/kampIkainiaiHtml%3FpkId%3D1324%26zpId%3D18855>